BIBLIOTEKA REGIONALISTY NR 11 (2011)

Zbigniew Piepiora

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

FINANSOWANIE NATURALNYCH SZKÓD KATASTROFICZNYCH W WYBRANYCH POWIATACH WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Streszczenie: W niniejszym artykule przybliżono problematykę finansowania przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych. Odpowiednie wydatkowanie środków pozwala minimalizować skutki wystąpienia tego typu zjawisk. Autor prezentuje powyższe zagadnienia na przykładzie dolnośląskich powiatów, przez które przepływa rzeka Bóbr: kamiennogórskiego, jeleniogórskiego, lwóweckiego, bolesławieckiego.

Słowa kluczowe: naturalna szkoda katastroficzna, powiat kamiennogórski, powiat powiat jeleniogórski, powiat lwówecki, powiat bolesławiecki.

1. Wstęp

W roku 1997 obszar dorzecza Odry i jej dopływu – Bobru nawiedziła katastrofalna w skutkach powódź. Dziewięć lat później na Dolnym Śląsku wystąpiła susza, która spowodowała szkody w rolnictwie. W 2007 roku przez obszar Europy, przetoczył się huragan Kyrill, powodując znaczne zniszczenia m.in. w powiatach dolnośląskich. Powodzie, susze i huragany są przykładami katastrof naturalnych. Cechą tego typu zjawisk jest powodowanie szkód, którym towarzyszy cierpienie ludzi, i często także zmiany ukształtowania przestrzeni na obszarze ich oddziaływania. Naturalną szkodę katastroficzną można zdefiniować jako stratę materialną lub ubytek, który jest negatywną konsekwencją wystąpienia katastrofy naturalnej.

Występowanie naturalnych szkód katastroficznych powoduje, że coraz większego znaczenia nabiera finansowanie przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych. Środki finansowe umożliwiające zapobieganie negatywnym konsekwencjom tego typu zjawisk pozyskiwane są przede wszystkim dzięki promesom rządu przyznanym na finansowanie odbudowy. Celem niniejszego artykułu jest analiza finansowania naturalnych szkód katastroficznych na poziomie lokalnym w latach 1997-2008. Stu-

dia przypadków przeprowadzone zostały w czterech dolnośląskich powiatach, przez które przepływa rzeka Bóbr: kamiennogórskim, jeleniogórskim, lwóweckim, bolesławieckim. Należą one do jednej z trzech grup. Pierwszą stanowią powiaty górskie, które usytuowane są na obszarach wysoko położonych: w górach średnich (od ok. 500-600 m n.p.m. do ok. 1500 m n.p.m.), np. w Sudetach i Beskidach, lub wysokich (ponad 1500 m n.p.m.), np. w Tatrach. Grupę tę reprezentują powiaty kamiennogórski i jeleniogórski. Druga grupa to powiaty wyżynne. Zajmują w większości obszar, którego wysokości bezwzględne znajdują się w przedziale ok. 200-500 m n.p.m. Należy do niej powiat lwówecki. Trzecią grupę tworzą powiaty nizinne, usytuowane na poziomie ok. 0-200 m n.p.m. Grupę tę reprezentuje powiat bolesławiecki.

2. Powiat kamiennogórski

Powiat kamiennogórski znajduje się w południowej części województwa dolnośląskiego na pograniczu Sudetów Zachodnich i Sudetów Środkowych. Na południu sąsiaduje on z Republiką Czeską, od północy z powiatem jaworskim, od wschodu z powiatem wałbrzyskim, na zachodzie zaś z jeleniogórskim[1]. Od zachodu powiat ograniczają Grzbiet Lasocki Karkonoszy oraz Rudawy Janowickie, od północy wschodnia część Gór Kaczawskich, od wschodu Góry Wałbrzyskie i Góry Kamienne, a od południa Zawory oraz Góry Krucze[2]. Przeważająca część powiatu znajduje się w Kotlinie Kamiennogórskiej, natomiast pozostała część w Obniżeniu Marciszowa[3]. Powierzchnia powiatu wynosi 396 km^2 i zamieszkiwana jest przez ok. 47 tys. mieszkańców. Obszar ma charakter rolniczo-przemysłowy. W jego skład wchodzą: miasto Kamienna Góra, gmina Kamienna Góra, gmina Lubawka i gmina Marciszów. Ogółem na tym terenie zlokalizowane są dwa miasta – Kamienna Góra i Lubawka oraz 43 sołectwa (w tym 45 wsi). Powiat kamiennogórski pod względem obszaru stanowi 2% powierzchni województwa dolnośląskiego. Gęstość zaludnienia wynosi około 119 osób na 1 km^2. W miastach powiatu zamieszkuje około 28 tys. mieszkańców, co stanowi 60% ogółu[4].

Do katastrof naturalnych, które najczęściej występują w powiecie kamiennogórskim, można zaliczyć: powodzie, wichury, susze przyczyniające się do powstawania pożarów, ekstremalne temperatury i epidemie. W tabeli 1 przedstawiono szkody spowodowane przez katastrofy naturalne w powiecie w latach 1997-2008. Wartości pieniężne zostały indeksowane do roku 2008. Cyfra zero oznacza brak szkód na badanym obszarze w danym roku.

---

[1] Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze: *Program gospodarki odpadami dla Powiatu Kamiennogórskiego*, WOUE Ekocentrum sp. z o. o, Kamienna Góra 2001, s. 41.

[2] *Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu kamiennogórskiego*, Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze, Kamienna Góra 2000, s. 17.

[3] Nowakowska A. (red.), *Plan rozwoju lokalnego powiatu kamiennogórskiego na lata 2007-2013*, Business Mobility International Spółka z o.o., Kamienna Góra listopad 2008, s. 22.

[4] *Program ochrony środowiska dla powiatu kamiennogórskiego*, Kamienna Góra 2004, s. 8.

Tabela 1. Naturalne szkody katastroficzne w powiecie kamiennogórskim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kamienna Góra GM	17 374	0	0	0	41	94	0	0	994	4 402	110	0
Kamienna Góra GW	2 496	0	0	0	1 994	0	0	0	334	110	275	0
Lubawka GMW	571	0	0	0	0	0	0	0	0	1 753	166	0
Marciszów GW	4 931	0	0	0	957	0	0	0	1255	4 467	16	0
Kamienna Góra SP	0	0	0	0	8 741	0	0	0	2064	2 594	61	0
Suma (dla całego powiatu)	25 371	0	0	0	11 733	94	0	0	4646	13 327	628	0
Razem – wszystkie lata	55 798											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W powiecie kamiennogórskim za finansowanie naturalnych szkód katastroficznych odpowiadają: starosta, zarząd i Rada Powiatu Kamiennogórskiego, burmistrz i Rada Miasta Lubawka, wójt i Rada Gminy Kamienna Góra, burmistrz i Rada Miasta Kamienna Góra, wójt i Rada Gminy Marciszów oraz osoby na właściwych stanowiskach tych instytucji, często posiadających w nazwie wyrażenia „zarządzanie kryzysowe" czy „obrona cywilna".

Tabela 2. Środki przekazane na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych w powiecie kamiennogórskim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kamienna Góra GM	0	6 508	0	0	0	0	0	0	0	213	204	700
Kamienna Góra GW	0	1 671	0	0	0	0	68	0	0	0	0	0
Lubawka GMW	0	3 249	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Marciszów GW	0	4 301	698	0	0	0	0	383	173	406	188	200
Kamienna Góra SP	0	0	0	0	351	0	0	220	167	222	208	706
Suma (dla całego powiatu)	0	15 728	698	0	351	0	68	604	340	841	600	1606
Razem – wszystkie lata	20 837											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

Przeciwdziałając skutkom katastrof naturalnych, wyżej wymienione instytucje sprawujące władzę na poziomie lokalnym pozyskują środki na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych, co uwidoczniono w tab. 2. Ich funkcjonowanie wspierane jest m.in. przez takie wyspecjalizowane instytucje, jak Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze, Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze Oddział Kamienna Góra oraz Grupa Karkonoska Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego – Sekcja Lubawka.

3. Powiat jeleniogórski

Powiat jeleniogórski jest położony w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Od strony zachodniej do wschodniej graniczy z czterema powiatami: jaworskim, kamiennogórskim, lwóweckim i złotoryjskim. Południową granicę stanowi granica państwa z Republiką Czeską, biegnąca szczytami Karkonoszy[5]. Większa część powiatu to tereny górskie i górzyste Sudetów Zachodnich, które obejmują cztery pasma górskie (Góry Izerskie, Góry Kaczawskie, Rudawy Janowickie i Karkonosze) okalające rozległą równinę – Kotlinę Jeleniogórską[6]. Jelenia Góra jest miastem na prawach powiatu. W skład powiatu jeleniogórskiego wchodzą 4 miasta i 44 wsie. Administracyjnie jest on podzielony na 9 gmin: 4 miejskie (Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba) oraz 5 wiejskich (Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Mysłakowice, Podgórzyn, Stara Kamienica). Obejmuje obszar 649 km², co stanowi 3,25% powierzchni województwa dolnośląskiego[7]. Powiat zamieszkuje 64 157 mieszkańców. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosi 99 osób[8].

Do katastrof naturalnych, które najczęściej występują w powiecie jeleniogórskim, podobnie jak w przypadku powiatu kamiennogórskiego, można zaliczyć: powodzie, wichury, susze przyczyniające się do powstawania pożarów, ekstremalne temperatury i epidemie. Dodatkowo na terenie badanego powiatu mogą wystąpić ruchy masowe, a w szczególności lawiny. W tabeli 3 uwidoczniono szkody spowodowane w powiecie przez katastrofy naturalne w latach 1997-2008. Wartości pieniężne zostały indeksowane do roku 2008. Cyfra zero oznacza brak szkód na badanym obszarze w danym roku.

---

[5] *Jelenia Góra. Informator gospodarczy*, CITiK, Jelenia Góra 2005, s. 2.

[6] *Plan reagowania kryzysowego powiatu jeleniogórskiego*, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra 2003, s. 13-14; K.R. Mazurski, *Geografia turystyczna Sudetów*, Wydawnictwo Sudety, Wrocław 2003, s. 53-55.

[7] *Plan reagowania kryzysowego*…, s. 13.

[8] *Plan rozwoju lokalnego powiatu jeleniogórskiego na lata 2004-2006,* Załącznik do uchwały Nr XXI/123/04 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 30 lipca 2004 r., Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra 2004, s. 5.

Tabela 3. Naturalne szkody katastroficzne w powiecie jeleniogórskim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Janowice Wielkie GW	639	0	0	0	668	0	0	0	410	969	0	0
Jeżów Sudecki GW	1 152	0	0	0	4 584	0	0	0	284	12 15	5	0
Karpacz GM	4 298	0	0	0	1 083	860	0	0	0	951	16	0
Kowary GM	2 249	0	0	0	1 277	5 004	0	0	0	3 073	138	0
Mysłakowice GW	3 896	0	0	0	3 437	724	0	0	599	2 567	153	0
Piechowice GM	4 041	0	0	0	1 084	6 969	0	0	674	25 397	166	0
Podgórzyn GW	3 809	0	0	0	15 119	10 602	0	0	11	2 731	305	0
Stara Kamienica GW	443	0	0	0	17	32	0	0	84	6 211	8	0
Szklarska Poręba GM	1 053	0	0	0	763	0	0	0	0	11 297	47	0
Jelenia Góra SP	0	0	0	0	118 711	3 721	0	0	4132	11 401	0	0
Suma (dla całego powiatu)	21 581	0	0	0	146 743	27 912	0	0	6193	65 812	838	0
Razem – wszystkie lata	269 078											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

W powiecie jeleniogórskim, analogicznie do powiatu kamiennogórskiego, za finansowanie naturalnych szkód katastroficznych odpowiadają: starosta, zarząd i Rada Powiatu Jeleniogórskiego, wójt i Rada Gminy Janowice Wielkie, wójt i Rada Gminy Jeżów Sudecki, burmistrz i Rada Miasta Karpacz, burmistrz i Rada Miasta Kowary, burmistrz i Rada Miasta Piechowice, burmistrz i Rada Gminy Podgórzyn, wójt i Rada Gminy Stara Kamienica, burmistrz i Rada Miasta Szklarska Poręba oraz osoby na właściwych stanowiskach tych instytucji.

Podobnie jak w przedstawionym wcześniej powiecie w ramach przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych wyżej wymienione instytucje sprawujące władzę na poziomie lokalnym pozyskują środki na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych, co przedstawiono w tab. 4. Ich funkcjonowanie wspierane jest m.in.

Tabela 4. Środki przekazane na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych w powiecie jeleniogórskim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Janowice Wielkie GW	0	1 548	0	0	0	0	0	44	43	139	94	212
Jeżów Sudecki GW	0	375	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Karpacz GM	0	4 049	271	0	0	0	0	99	0	38	0	0
Kowary GM	0	3 628	735	104	0	0	77	55	54	318	229	450
Mysłakowice GW	0	5 306	84	213	0	0	91	88	76	235	203	560
Piechowice GM	0	11 509	1469	1489	457	402	570	269	147	2737	1146	1200
Podgórzyn GW	0	5 142	0	1315	0	0	0	198	234	274	493	250
Stara Kamienica GW	0	194	0	0	0	0	0	0	0	404	573	393
Szklarska Poręba GM	0	3 086	40	425	269	0	0	0	0	1380	0	575
Jelenia Góra SP	0	0	0	0	1412	0	228	0	0	641	622	1507
Suma (dla całego powiatu)	0	34 835	2598	3546	2138	402	966	753	553	6166	3360	5147
Razem – wszystkie lata	60 464											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

przez takie wyspecjalizowane instytucje, jak Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Jeleniej Górze, Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze, Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze oraz Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, ze względu na zagrożenie lawinami na tym obszarze.

4. Powiat lwówecki

Powiat lwówecki znajduje się w południowo-zachodniej części Dolnego Śląska pomiędzy Doliną Bobru i Doliną Kwisy. Obejmuje fragmenty Pogórza Kaczawskiego, Pogórza Izerskiego oraz Gór Kaczawskich i Gór Izerskich. Graniczy z powiatami bolesławieckim, lubańskim, jeleniogórskim i złotoryjskim oraz na południu z Czechami. Powiat jest zróżnicowany krajobrazowo. W jego skład wchodzi 5 gmin, z których dwie – Lwówek Śląski i Gryfów Śląski – są znaczącymi ośrodkami miejskimi, o podobnym potencjale ludnościowym oraz społecznym, odgrywającymi podobną rolę w życiu społeczności lokalnej. Do pozostałych trzech miast, które posiadają niewielki potencjał i stanowią raczej lokalne zaplecze dla okolicznych ośrodków wiejskich,

należą Wleń, Mirsk i Lubomierz[9]. Powiat zajmuje 710 km^2 i zalicza się go do powiatów średnich. Jego obszar zamieszkuje 47 932 mieszkańców. Przeciętna gęstość zaludnienia w powiecie na 1 km^2 wynosi 66 osób[10].

Do katastrof naturalnych, które najczęściej występują na terenie powiatu jeleniogórskiego, podobnie jak w przypadku powiatu kamiennogórskiego, można zaliczyć: powodzie, wichury, susze przyczyniające się do powstawania pożarów, ekstremalne temperatury i epidemie. W tabeli 5 przedstawiono szkody spowodowane przez katastrofy naturalne w powiecie lwóweckim w latach 1997-2008. Wartości pieniężne zostały indeksowane do roku 2008.

Tabela 5. Naturalne szkody katastroficzne w powiecie lwóweckim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Gryfów Śląski GW	258	0	0	0	0	323	0	0	0	3 034	88	0
Lubomierz GW	543	0	0	0	0	0	0	0	11	2 667	0	0
Lwówek Śląski GMW	1 589	0	0	0	585	0	0	0	8	10 874	85	0
Mirsk	337	0	0	0	0	515	0	0	0	4 286	15	0
Wleń	3 513	0	0	0	20	0	0	0	0	899	115	0
Lwówek Śląski SP	0	0	0	0	2760	46	0	0	0	1 920	15	0
Suma (dla całego powiatu)	6 240	0	0	0	3366	884	0	0	19	23 681	317	0
Razem – wszystkie lata	34 507											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W powiecie lwóweckim, podobnie jak w powiatach kamiennogórskim i jeleniogórskim, za finansowanie naturalnych szkód katastroficznych odpowiadają: starosta, zarząd i Rada Powiatu Lwóweckiego, burmistrz i Rada Miasta Gryfów Śląski, burmistrz i Rada Miasta Lubomierz, burmistrz i Rada Miasta Lwówek Śląski, burmistrz i Rada Miasta Mirsk, burmistrz i Rada Miasta Wleń oraz osoby na właściwych stanowiskach tych instytucji.

Podobnie jak w badanych wcześniej powiatach, wyżej wymienione instytucje sprawujące władzę na poziomie lokalnym zapobiegają negatywnym konsekwencjom katastrof naturalnych, pozyskując środki na usuwanie naturalnych szkód kata-

[9] J. Matejuk (red.), *Strategia rozwoju powiatu lwóweckiego (2000-2010)*, Instytut Badań Strategicznych przy Wyższej Szkole Zarządzania, Centrum Doradztwa Strategicznego w Legnicy, Warszawa – Legnica – Lwówek Śląski 2000, s. 9.

[10] *Starostwo Powiatowe w Lwówku Śląskim – Biuletyn Informacji Publicznej. Dane Urzędu*, http://www.bip.powiatlwowecki.pl, 29.04.2011.

stroficznych, co zaprezentowano w tab. 6. Ich funkcjonowanie wspierane jest m.in. przez takie wyspecjalizowane instytucje, jak Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lwówku Śląskim, Komenda Powiatowa Policji w Lwówku Śląskim, Pogotowie Ratunkowe w Jeleniej Górze Oddział Lwówek Śląski czy strażą miejską w każdej z gmin.

Tabela 6. Środki przekazane na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych w powiecie lwóweckim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Gryfów Śląski GW	0	0	0	0	460	0	0	0	265	83	83	89
Lubomierz GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 227
Lwówek Śląski GMW	0	0	0	0	0	0	0	0	85	104	68	1 401
Mirsk	0	0	0	0	10	109	0	0	586	0	850	205
Wleń	0	2631	2093	571	0	0	0	0	0	0	0	11 421
Lwówek Śląski SP	0	0	0	0	0	0	0	0	320	196	200	0
Suma (dla całego powiatu)	0	2631	2093	571	470	109	0	0	1257	383	1201	14 343
Razem – wszystkie lata	23 058											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

5. Powiat bolesławiecki

Powiat bolesławiecki znajduje się w dorzeczu Bobru i Kwisy w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w pobliżu granic z Niemcami i Czechami, na przecięciu szlaków komunikacyjnych łączących zachód Europy ze wschodem oraz Skandynawię z południową Europą. Administracyjnie został on podzielony na 6 gmin: gminy miejska i wiejska Bolesławiec, gmina miejsko-wiejska Nowogrodziec oraz gminy wiejskie Gromadka, Osiecznica i Warta Bolesławiecka[11].

Powiat bolesławiecki od południa graniczy z powiatami lubańskim i lwóweckim, od zachodu z powiatem zgorzeleckim, od wschodu z powiatami: złotoryjskim, legnickim i polkowickim, od północy z powiatem żagańskim i województwem lubuskim[12]. Pod względem zajmowanego obszaru jest drugim powiatem na Dolnym

[11] J. Małachowski (red.), *Powiat bolesławiecki (prezentacja)*, Starostwo Powiatowe w Bolesławcu 2008, s. 3.

[12] *Powiatowy plan reagowania kryzysowego*, Starostwo Powiatowe w Bolesławcu, Referat Zarządzania Kryzysowego, Bolesławiec 2005, s. 5.

Śląsku. Jego powierzchnia liczy 1303,3 km^2. Większa część powiatu (50,2%) jest pokryta lasami Borów Dolnośląskich[13].

W powiecie bolesławieckim, podobnie jak w kamiennogórskim i lwóweckim, najczęściej odnotowuje się występowanie powodzi i wichur, suszy przyczyniających się do powstawania pożarów, ekstremalnych temperatur i epidemii. W tabeli 7 przedstawiono szkody spowodowane przez katastrofy naturalne w powiecie bolesławieckim w latach 1997-2008. Wartości pieniężne zostały indeksowane do roku 2008.

Tabela 7. Naturalne szkody katastroficzne w powiecie bolesławieckim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bolesławiec GM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88	0
Bolesławiec GW	1 068	0	0	0	0	0	0	0	0	7 099	42	0
Nowogrodziec GMW	0	0	0	0	59	0	0	0	0	3 443	0	0
Osiecznica GW	163	0	0	0	0	0	0	0	0	3 554	217	0
Gromadka GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 014	15	0
Warta Bolesławiecka GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 450	0	0
Bolesławiec SP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	952	33	0
Suma (dla całego powiatu)	1 231	0	0	0	59	0	0	0	0	23 512	394	0
Razem – wszystkie lata	25 195											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W powiecie bolesławieckim, podobnie jak w przedstawionych wcześniej powiatach, za finansowanie naturalnych szkód katastroficznych odpowiadają: starosta, zarząd i Rada Powiatu Bolesławieckiego, prezydent i Rada Miasta Bolesławiec, wójt i Rada Gminy Bolesławiec, burmistrz i Rada Miasta Nowogrodziec, wójt i Rada Gminy Osiecznica, wójt i Rada Gminy Gromadka, wójt i Rada Gminy Warta Bolesławiecka oraz osoby na właściwych stanowiska tych instytucji, często, tak jak i w innych powiatach, posiadające w nazwie „zarządzanie kryzysowe" czy „obrona cywilna".

Podobnie jak w przypadku przedstawionych wcześniej powiatów, w ramach przeciwdziałania skutkom katastrof naturalnych wyżej wymienione instytucje sprawujące władzę na poziomie lokalnym pozyskują środki na usuwanie naturalnych

[13] J. Małachowski (red.), wyd. cyt., s. 4-42.

Tabela 8. Środki przekazane na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych w powiecie bolesławieckim w latach 1997-2008 (w tys. zł z 2008 r.)

Powiat/gmina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bolesławiec GM	0	435	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolesławiec GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nowogrodziec GMW	0	1470	541	278	80	0	0	0	0	0	0	0
Osiecznica GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gromadka GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Warta Bolesławiecka GW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	83	80
Bolesławiec SP	0	0	0	0	0	0	56	0	0	0	537	82
Suma (dla całego powiatu)	0	1905	541	278	80	0	56	0	0	0	620	162
Razem – wszystkie lata	3642											

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

szkód katastroficznych, co przybliżono w tab. 8. Ich funkcjonowanie wspierane jest m.in. przez takie wyspecjalizowane instytucje, jak Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bolesławcu, Komenda Powiatowa Policji w Bolesławcu, stanowisko dyspozytorskie Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego.

6. Zakończenie

Na obszarze powiatu kamiennogórskiego, jeleniogórskiego, lwóweckiego i bolesławieckiego za finansowanie usuwania naturalnych szkód katastroficznych odpowiadają starostwa powiatowe, rady powiatów i wójtowie/burmistrzowie/prezydenci adekwatnie do rodzaju gminy, rady gmin, a w szczególności osoby na właściwych stanowiskach tych instytucji, często posiadających w nazwie wyrażenia „zarządzanie kryzysowe" czy „obrona cywilna". Instytucjami współdziałającymi w tym zakresie są jednostki Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego czy Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w powiatach górskich.

Zdaniem autora problemem powtarzającym się we wszystkich powiatach są zbyt małe środki otrzymane od rządu na usuwanie naturalnych szkód katastroficznych. W powiecie kamiennogórskim środki otrzymane ogółem na odbudowę w latach 1997-2008 pokrywają tylko 20 837 tys. zł, czyli około 37% łącznych szkód spowodowanych przez katastrofy naturalne w wymienionym okresie, szacowanych na 55 798 tys. zł indeksowanych do 2008 roku. Podobnie jest w przypadku powiatu jeleniogórskiego, gdzie środki otrzymane na odbudowę ogółem przez powiat w latach 1997-2008 pokrywają tylko 60 464 tys. zł, czyli niecałe 23% łącznych strat spowodowanych przez katastrofy naturalne w tym samym okresie, szacowanych na 269 078 tys. zł indeksowanych do 2008 roku. Sytuacja wygląda podobnie w powie-

cie lwóweckim, w którym środki otrzymane w latach 1997-2008 pokrywają tylko 23 058 tys. zł, czyli niecałe 67% łącznych szkód spowodowanych przez katastrofy naturalne, szacowanych na 34 507 tys. zł. Problem powtarza się także w powiecie bolesławieckim, gdzie środki otrzymane pokrywają tylko 3642 tys. zł, czyli niecałe 15% łącznych szkód spowodowanych przez katastrofy naturalne, szacowanych na 25 195 tys. zł.

Literatura

Jelenia Góra. Informator gospodarczy, CITiK, Jelenia Góra 2005.

Małachowski J. (red.), *Powiat bolesławiecki (prezentacja)*, Starostwo Powiatowe w Bolesławcu 2008.

Matejuk J. (red.), *Strategia rozwoju powiatu lwóweckiego (2000-2010)*, Instytut Badań Strategicznych przy Wyższej Szkole Zarządzania, Centrum Doradztwa Strategicznego w Legnicy, Warszawa – Legnica – Lwówek Śląski 2000.

Mazurski K.R., *Geografia turystyczna Sudetów*, Wydawnictwo Sudety, Wrocław 2003.

Nowakowska A. (red.): *Plan rozwoju lokalnego powiatu kamiennogórskiego na lata 2007-2013*, Business Mobility International Spółka z o.o., Kamienna Góra 2008.

Plan reagowania kryzysowego powiatu jeleniogórskiego, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra 2003.

Plan rozwoju lokalnego powiatu jeleniogórskiego na lata 2004-2006, Załącznik do uchwały Nr XXI/123/04 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 30 lipca 2004, Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, Jelenia Góra 2004.

Powiatowy plan reagowania kryzysowego, Starostwo Powiatowe w Bolesławcu, Referat Zarządzania Kryzysowego, Bolesławiec 2005.

Program gospodarki odpadami dla Powiatu Kamiennogórskiego, WOUE Ekocentrum sp. z o.o, Kamienna Góra 2001.

Program ochrony środowiska dla powiatu kamiennogórskiego, Kamienna Góra 2004.

Starostwo Powiatowe w Lwówku Śląskim – Biuletyn Informacji Publicznej. Dane Urzędu, http://www.bip.powiatlwowecki.pl, 29.04.2011.

Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu kamiennogórskiego, Starostwo Powiatowe w Kamiennej Górze, Kamienna Góra 2000.

FINANCING THE COUNTERACTION OF NATURAL DISASTER DAMAGES IN CHOSEN COUNTIES OF LOWER SILESIA VOIVODESHIP

Summary: The aim of this article is to present the issue of financing the counteraction of the results of natural disasters. Proper spending of measures makes it possible to minimize the effects of occurring of these kinds of phenomena. The measures are assigned to remove the natural disaster damages. The author presents the mentioned issues on the example of Lower Silesian counties (Kamienna Góra, Jelenia Góra, Lwówek and Bolesławiec) on the Bóbr River.

Keywords: natural disaster damage, county, Kamienna Góra, Jelenia Góra, Lwówek Śląski, Bolesławiec.